

MEDDELELSER OG OVERSIGTER

NOGLE EJENDOMMELIGHEDER I DANSK INDKOMSTBESKATNING

Det var først ved Skattereformen af 1903, at der her i Landet gennemførtes en ordinær Indkomstskat til Staten. Denne Indkomstskat var kun i meget ringe Grad progressiv. Saaledes begyndte Skatteskalaen med 1,3 % for skattepligtige Indkomster under 2000 Kr. og endte med 2,5 % for Indkomster paa 100.000 Kr. eller derover. Senere hen er der foregaaet betydelige Ændringer i Skatteskalaen, idet ikke alene Skatten paa en given Indkomst er blevet større, men ogsaa Progressionen er tiltaget i væsentlig Grad. Til Belysning af disse Ændringer opstilles nedenstaaende Tabel.

Skattepligtig Indkomst	Skattesats i pCt. af skattepligtig Indkomst efter Lov af:										
	¹⁵ / ₅ 1903	³⁰ / ₃ 1909	⁸ / ₆ 1912	¹⁰ / ₅ 1915	¹⁴ / ₅ 1917	¹³ / ₁₀ 1917	⁴ / ₁₀ 1919	¹⁰ / ₄ 1922	⁷ / ₅ 1937	²⁰ / ₃ 1940	³⁰ / ₃ 1946
1.000....	1,3	1,3	1,5	1,5	1,5	1,0	0,7	0,7	0,8	2,6	2,6
2.000....	1,4	1,4	1,6	1,6	1,6	1,6	1,4	1,4	1,6	4,1	4,1
5.000....	1,6	2,0	2,4	2,4	2,4	2,4	2,8	2,6	3,0	7,6	7,8
10.000....	1,9	2,6	3,1	3,3	3,4	4,1	4,5	4,1	4,9	11,6	11,8
20.000....	2,1	3,0	3,6	4,1	4,7	5,6	6,5	6,3	8,6	17,1	18,6
50.000....	2,4	3,7	4,5	5,5	9,0	9,0	9,4	9,8	14,6	24,8	28,8
100.000....	2,5	4,0	4,9	6,0	10,5	11,5	12,7	13,2	19,8	30,1	35,5
200.000....	2,5	4,0	5,0	6,0	10,5	12,5	15,8	16,6	24,9	35,1	41,3
500.000....	2,5	4,0	5,0	6,0	10,5	13,5	18,9	19,8	29,3	42,0	48,7
1.000.000....	2,5	4,0	5,0	6,0	10,5	14,5	21,0	21,9	32,0	46,0	52,9

Indkomsten i Tabellens Forspalte er den Indkomst, hvorefter Skat beregnes, d.v.s. Indkomsten efter Fradrag for Forsikringspræmier, betalte Skatter, Eksistensminimum, Børnefradrag og Fradrag for Hustrus Selverhverv. Det fremgaar af Tabellen, at der siden 1903 har fundet en overordentlig stærk Udvikling Sted i Progressionen, og dette gælder navnlig de større Indkomster. Statsskatten af en skattepligtig Indkomst paa 10.000 Kr. er f. Eks. i 1946 godt 6 Gange saa stor som i 1903, medens Skatten af en Indkomst paa 100.000 Kr. i det nævnte Tidsrum er blevet godt 14 Gange større. For de mindre Indkomster steg Beskatningen ikke saa stærkt indtil 1940; men i dette Aar blev Skatten af de mindre Indtægter ogsaa væsentlig forhøjet. Fra 1937 til 1940 er Skatten af en Indkomst paa 2.000 Kr. saaledes blevet ca. 2½ Gange større og for Indkomster paa 5.000 Kr. ligeledes ca. 2½ Gange større. Af de personlige Indkomstskatter er foruden Statsindkomstskatten ogsaa Indkomstskatten i Kommunerne samt Indkomstskatten til den fælleskommunale Ud-ligningsfond af progressiv Karakter. For at sammenligne de Skalaer, hvorefter disse Skatter udskrives, anvendes nedenstaaende Figur, der i pCt. af Indkomsten

MEDDELELSER OG OVERSIGTER

NOGLE EJENDOMMELIGHEDER I DANSK INDKOMSTBESKATNING

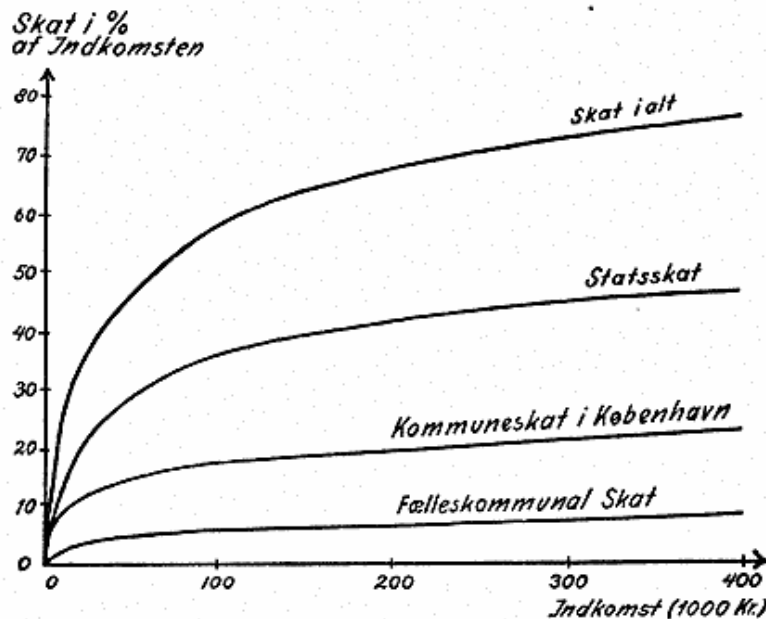
Det var først ved Skattereformen af 1903, at der her i Landet gennemførtes en ordinær Indkomstskat til Staten. Denne Indkomstskat var kun i meget ringe Grad progressiv. Saaledes begyndte Skatteskalaen med 1,3 % for skattepligtige Indkomster under 2000 Kr. og endte med 2,5 % for Indkomster paa 100.000 Kr. eller derover. Senere hen er der foregaaet betydelige Ændringer i Skatteskalaen, idet ikke alene Skatten paa en given Indkomst er blevet større, men ogsaa Progressionen er tiltaget i væsentlig Grad. Til Belysning af disse Ændringer opstilles nedenstaaende Tabel.

Skattepligtig Indkomst	Skattesats i pCt. af skattepligtig Indkomst efter Lov af:										
	¹⁵ / ₅ 1903	³⁰ / ₉ 1909	⁸ / ₆ 1912	¹⁰ / ₅ 1915	¹⁴ / ₅ 1917	¹³ / ₁₀ 1917	⁴ / ₁₀ 1919	¹⁰ / ₄ 1922	⁷ / ₅ 1937	²⁰ / ₃ 1940	³⁰ / ₃ 1946
1.000....	1,3	1,3	1,5	1,5	1,5	1,0	0,7	0,7	0,8	2,6	2,6
2.000....	1,4	1,4	1,6	1,6	1,6	1,6	1,4	1,4	1,6	4,1	4,1
5.000....	1,6	2,0	2,4	2,4	2,4	2,4	2,8	2,6	3,0	7,6	7,8
10.000....	1,9	2,6	3,1	3,3	3,4	4,1	4,5	4,1	4,9	11,6	11,8
20.000....	2,1	3,0	3,6	4,1	4,7	5,6	6,5	6,3	8,6	17,1	18,6
50.000....	2,4	3,7	4,5	5,5	9,0	9,0	9,4	9,8	14,6	24,8	28,8
100.000....	2,5	4,0	4,9	6,0	10,5	11,5	12,7	13,2	19,8	30,1	35,5
200.000....	2,5	4,0	5,0	6,0	10,5	12,5	15,8	16,6	24,9	35,1	41,3
500.000....	2,5	4,0	5,0	6,0	10,5	13,5	18,9	19,8	29,3	42,0	48,7
1.000.000....	2,5	4,0	5,0	6,0	10,5	14,5	21,0	21,9	32,0	46,0	52,9

Indkomsten i Tabellens Forspalte er den Indkomst, hvorefter Skat beregnes, d.v.s. Indkomsten efter Fradrag for Forsikringspræmier, betalte Skatter, Eksistensminimum, Børnefradrag og Fradrag for Hustrus Selverhverv. Det fremgaar af Tabellen, at der siden 1903 har fundet en overordentlig stærk Udvikling Sted i Progressionen, og dette gælder navnlig de større Indkomster. Statsskatten af en skattepligtig Indkomst paa 10.000 Kr. er f. Eks. i 1946 godt 6 Gange saa stor som i 1903, medens Skatten af en Indkomst paa 100.000 Kr. i det nævnte Tidsrum er blevet godt 14 Gange større. For de mindre Indkomster steg Beskatningen ikke saa stærkt indtil 1940; men i dette Aar blev Skatten af de mindre Indtægter ogsaa væsentlig forhøjet. Fra 1937 til 1940 er Skatten af en Indkomst paa 2.000 Kr. saaledes blevet ca. 2½ Gange større og for Indkomster paa 5.000 Kr. ligeledes ca. 2½ Gange større. Af de personlige Indkomstskatter er foruden Statsindkomstskatten ogsaa Indkomstskatten i Kommunerne samt Indkomstskatten til den fælleskommunale Ud-ligningsfond af progressiv Karakter. For at sammenligne de Skalaer, hvorefter disse Skatter udskrives, anvendes nedenstaaende Figur, der i pCt. af Indkomsten

angiver de Beløb, der af Indkomster paa indtil 400.000 Kr. aarlig skal svares i henholdsvis Statsskat, Kommuneskat i Københavns Kommune, fælleskommunal Skat (Skalaen for Forsørgere) samt disse tre Skatter ialt. Indkomsten er den Indkomst, hvoraf Skat beregnes, jfr. ovenfor.

Det fremgaar af Figuren, at Progressionen i Statsskatten er større end Progressionen i Københavns Kommuneskat, og at Progressionen i den fælleskommunale Skat er ret ringe. Endvidere ses det, at den stærkeste Progression findes i den nederste Del af Skalaen. Betragter vi Indkomstintervallerne 0—200.000 Kr. og 200.000—400.000 Kr. fremgaar det, at den samlede Skat i det første Interval

stiger til 67 pCt. af en skattepligtig Indkomst paa 200.000 Kr. og i det andet Interval til 76 pCt. af en skattepligtig Indkomst paa 400.000 Kr., altsaa en væsentlig ringere Progression i det sidste Interval. Af en skattepligtig Indkomst paa 1.000.000 Kr. vilde den samlede Skat udgøre 86 pCt.

Ved Opgørelsen af sin skattepligtige Indkomst har Skatteyderen Ret til at fradrage de Skattebeløb, han har erlagt i Aarets Løb. For at belyse Virkningerne af denne Regel er i Tabellen øverst paa næste Side beregnet Skatten af forskellige Indtægter før og efter Skattefradraget er foretaget.

I Kol. 1 er anført den skattepligtige Indkomst efter Fradrag for Forsikringer og betalte Skatter og i Kol. 2 de Beløb, der i 1947—48 skulde svares i Statsskat, Kommuneskat til Københavns Kommune og fælleskommunal Skat. Skatten er beregnet for en Familieforsørger uden Børn. Der er ikke foretaget Fradrag for Eksistensminimum, og endvidere forudsættes det, at Hustruen ikke har noget Selverhverv. I Kol. 3 er derefter anført Indkomsten uden Skattefradrag, idet der regnes med en konstant Indtægt i de nærmest foregaaende Aar, saaledes at Skattebeløbet for hver enkelt Indkomstgruppe er uændret i de nærmest foregaaende Aar. Kol. 3 bliver da lig med Kol. 1 plus Kol. 2. I Kol. 4 er beregnet de Beløb, der skal svares i Skat, saafremt de gældende Skalaer anvendes paa den fulde Indtægt i Kol. 3. Oversigten viser klart, at Fradragsreglen er af størst Betydning for de store Indkomster, saaledes at Fradraget formindsker Progressionen meget

1	2	3	4	5	6
Indkomst efter Skattefradrag	Skat heraf	Indkomst uden Skattefradrag	Skat heraf	Skatnedsættelse som Følge af Skattefradrag i Indkomsten (Kol. 4 ÷ Kol. 2)	Kol. 5 i pCt. af Kol. 3
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
1.500	110	1.610	128	18	1,1
2.000	196	2.196	226	30	1,4
3.000	397	3.397	476	79	2,3
4.000	623	4.623	784	161	3,5
5.000	891	5.891	1.124	233	4,0
8.000	1.753	9.753	2.320	567	5,8
10.000	2.401	12.401	3.306	905	7,3
15.000	4.351	19.351	6.274	1.923	9,9
20.000	6.561	26.561	10.008	3.447	13,0
100.000	57.835	157.835	101.647	43.812	27,8

stærkt. Ud fra Formålet at udligne Indkomstfordelingen mellem Klasserne maa Reglen derfor siges at være højst uhensigtsmæssig. Saafremt Indkomsterne er lige store i de forskellige Aar, begrænser den faktisk Skatteudskrivningen til maksimalt 50 pCt. af Indkomsten uden Fradrag.

Forinden Skatten beregnes, reducerer Myndighederne Indkomsten (uanset dennes Størrelse) med et Beløb, hvis Størrelse er afhængig af det Antal Børn under 15 Aar, Skatteyderen har, det saakaldte *Børnefradrag*. Hensigten med dette er at give visse Skattelettelse for Forsørgere med Børn. For Hovedstadens Vedkommende udgjorde Børnefradraget for Skatteaaret 1947—48 følgende Beløb:

For 1 Barn 500 Kr. — For 2 Børn 1100 Kr. — For 3 Børn 1800 Kr. og yderligere 700 Kr. for hvert Barn udover 3.

For at undersøge Fradragets Betydning er foretaget nedenstaaende Beregning. I Forspalten er anført Indkomsten, som den opgøres af Skatteyderen selv, d.v.s. med Fradrag for betalte Skatter og Forsikringspræmier, men uden Børnefradrag

Ansæt Indkomst	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
	Skattebeløb ved						Skatneds. pr. tilkommende Barn				
	0 Børn	1 Barn	2 Børn	3 Børn	4 Børn	5 Børn	1. Barn	2. Barn	3. Barn	4. Barn	5. Barn
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1.500	110	31	11	0	0	0	79	20	11	0	0
2.000	196	110	27	7	0	0	86	83	20	7	0
3.000	397	297	179	59	14	0	100	118	120	45	14
4.000	623	510	377	236	110	23	113	133	141	126	87
5.000	891	757	600	442	297	162	134	157	158	145	135
8.000	1.753	1.606	1.430	1.224	1.028	837	147	176	206	196	191
10.000	2.401	2.239	2.045	1.818	1.606	1.400	162	194	227	212	206
15.000	4.351	4.150	3.909	3.627	3.346	3.071	201	241	282	281	275
20.000	6.561	6.340	6.075	5.765	5.456	5.147	221	265	310	309	309
100.000	57.835	57.492	57.080	56.600	56.120	55.640	343	412	480	480	480

og Fradrag for Eksistensminimum. I de flg. seks Kolonner er anført de Beløb, der i Skatteaaret 1947—48 skal svares i Indkomstskat til Staten, Udligningsfonden og Københavns Kommune, naar Skatteyderen har henh. ingen Børn,

1 Barn, 2, 3, 4 og 5 Børn. I Kol. 7—11 er derefter beregnet den Skattnedsættelse, som Tilkomsten af henh. det 1., 2., 3., 4. og 5. Barn bevirker for de forskellige Indkomststørrelser. Betragter vi her hver Kolonne for sig, vil det ses, at Skattelettelsen bliver større, jo større Indkomsten er. F. Eks. betyder Tilkomsten af det 3. Barn for en skattepligtig Indkomst paa 1500 Kr en Skattelettelse paa 11 Kr. aarlig og for en skattepligtig Indkomst paa 100.000 Kr. en Skattelettelse paa 480 Kr. aarlig.

Læser vi vandret i Tabellen, vil det ses, at de største Skattelettelser for de smaa Indkomster indtræder ved et ringe Børneantal. For de største Indkomster paa 15.000 Kr. og derover er Skattnedsættelserne ved Tilkomsten af det 3., 4. og 5. Barn omtrent lige store, medens langt den største Skattelettelse for Mellemindtægterne paa 3.000—10.000 Kr. indtræder ved det 3. Barn. (I Kol. 7—11 er det største Tal i hver vandret Linie kursiveret.

Denne Virkning af Børnefradraget er selvsagt højst uheldig. Det synes urimeligt, at en Familie med en Indtægt paa 3.000 Kr. naar den faar sit 3. Barn kun faar en Skattelettelse paa 120 Kr., medens Familien med 10.000 Kr. i Indtægt ved det 3. Barn faar en Skattelettelse paa 227 Kr. Forholdet burde snarere være det omvendte. Ligeledes synes det urimeligt, at det hos de daarligst stillede er de første Børn, der bringer den største Skattnedgang og hos de bedst stillede er sidste. Det er jo ikke hos de velstillede, at de store Børneflokke skaber et socialt Problem.

Disse uheldige Virkninger af Børnefradragene kommer frem paa Grund af, at vor Indkomstbeskatning er progressiv. Jo større Indkomsten er, desto større er den Sats, der anvendes ved Beskatningen, og desto mere vil et givet Fradrag i Indkomsten da formindske Skatten. Ligeledes er det en Følge af Progressionen, at jo flere Børn man har, eller jo flere Fradrag der er foretaget i Indkomsten, desto mindre skulde man betale i Skat ved det sidste Fradrag, saaledes at Skattnedgangen aftager, naar Børneflokken vokser.

Forklaringen paa at de ovenfor paapegede Urimeligheder er opstaaet, maa formentlig søges deri, at Fradragreglerne er indført paa et Tidspunkt, hvor Indkomstskatten kun i ringe Grad var progressiv, og hvor de derfor virkede paa en mere rimelig Maade. Ved den forstærkede Progressivitet er Tiden løbet fra dem, og man kan vel derfor gaa ud fra, at den Skattereform, der igennem længere Tid har været forberedt i Skattekommissionen, vil raade Bod paa de opstaaede Urimeligheder.

J. Johs. Madsen.